

NHG Tabel Diagnostische bepalingen, versie 41, april 2023

Uitgave en informatie

Nederlands Huisartsen Genootschap
Postbus 3231
3502 GE Utrecht
Telefoon: 088 – 506 5500
e-mail: contactcentrum@nhg.org

Samenstelling

De (destijds door de WCIA als 'Labcodeplatform' opgerichte) werkgroep Diagnostische Bepalingen bestond uit vertegenwoordigers van

- Het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)
- De Nederlandse Vereniging voor Klinische Chemie (NVKC)
- De Samenwerkende Artsenlaboratoria Nederland (SAN)
- De Tabellencommissie van de HIS-gebruikersvereniging Orego
- De Werkgroep Huisarts Informatica van de Rijksuniversiteit Limburg (WHIRL)
- Deelnemers op persoonlijke titel

Status

De labcodetabel maakt deel uit van de 'NHG-HIS-Tabellen', onderdeel van de specificaties van het HIS-Referentiemodel. De eerste versie van deze tabel werd in het najaar van 1994 in een commentaarronde verspreid.

Na bijstelling van de tabel en toevoeging van de uitslagcodes werd versie 1 van de labcodetabel door de WCIA, in haar vergadering van 16 mei 1995, geaccordeerd. In 2004 werd de labcodetabel uitgebreid tot de NHG-Tabel Diagnostische Bepalingen. De huidige versie 41 werd in april 2023 vrijgegeven voor publicatie.

Auteursrecht

Het auteursrecht van de tabel berust bij het NHG. Het gebruik van deze tabel is sinds 2006 slechts toegestaan voor bedrijven en partijen die een gebruikslicentie op de HIS-tabellen hebben genomen. In de praktijk worden deze licenties afgenomen door de leverancier van het gebruikte computersysteem of een koepelvereniging (het is dus niet nodig dat elke individuele huisarts of laboratorium een licentie neemt). Gebruik is altijd slechts toegestaan in volledige en ongewijzigde vorm. Bij gebruik van of verwijzing naar deze tabel in publicaties dient een bronvermelding te worden opgenomen.

Informatie over gebruiksrechten is verkrijgbaar bij Heleen van Boetzelaer van het Programma Informatisering Huisartsenzorg van het NHG, via contactcentrum@nhg.org.

Opmerkingen en suggesties

Opmerkingen en suggesties kunnen worden gericht aan de werkgroep 'Diagnostische bepalingen', p/a Nederlands Huisartsen Genootschap (zie boven), t.a.v. dhr. H. Westerhof, bij voorkeur per e-mail naar contactcentrum@nhg.org.

Bestanden

De NHG-Tabel Diagnostische bepalingen is in computer-leesbare vorm verkrijgbaar voor licentiehouders (tekstbestanden) via de internetsite van het NHG: www.nhg.org.

Tevens is op de website, vrij toegankelijk, een online-zoekprogramma beschikbaar, alsmede toelichtende teksten in PDF formaat.

De verschillende versies

De versies 1 tot en met 35 zijn kort beschreven in de bijlage.

Versie 36, Januari 2021

Dit is weer een kleine tussentijdse update, waarin een vijftal COVID-91-testen voorzien zijn van antwoordrubrieken. Dit is gedaan door nieuwe codes aan te maken, en de bestaande te voorzien van een korte toelichting.

Versie 37, Juli 2021

In deze reguliere update zijn 12 bepalingen gewijzigd, 18 nieuwe bepalingen opgenomen en 61 bepalingen zijn vervallen. Het grote aantal vervallen bepalingen heeft te maken met het opschonen van verouderde of soms dubbel opgenomen bepalingen.

Versie 38, februari 2022

Deze update omvat 12 nieuwe bepalingen, 15+110 gewijzigde bepalingen en 2 vervallen bepalingen. De 110 wijzigingen hebben betrekking op de spellingswijze van de afkorting 'Ag.' (antigeen). Deze afkorting wordt nu overal met de hoofdletter A geschreven.

Let op: deze versie is twee weken later opgevolgd door versie 39.

Versie 39, februari 2022

Deze versie is een gecorrigeerde versie van versie 38. Er is in deze versie een bepaling vervallen en opgevolgd door een nieuwe bepaling, alsmede een kleine wijziging aangebracht in de toelichtende tekst van een bepaling.

Versie 40, september 2022

In deze versie zijn 35 nieuwe bepalingen toegevoegd, en 12 bepalingen gewijzigd.

Versie 41, april 2023

In deze versie zijn 8 nieuwe bepalingen toegevoegd, 10 bepalingen gewijzigd en 6 bepalingen vervallen.

Dankwoord

Deze HIS-Tabel Diagnostische Bepalingen kwam tot stand dankzij de grote inzet van vertegenwoordigers van de eerder genoemde organisaties, die, veelal in de schaarse vrije tijd, zich enorm hebben ingespannen om deze tabel het licht te doen zien.

De plezierige discussies tussen de vertegenwoordigers van verschillende disciplines (met name huisartsen en klinisch chemici en microbiologen) hebben geleid tot een structuur van de tabel die een aantrekkelijk evenwicht biedt tussen kracht en mogelijkheden enerzijds en gebruiksgemak anderzijds.

Aan versie 41 hebben meegewerkt:

E. Bastiaanssen
J. Burgemeester
D. Bakkeren
E. de Feijter
R. Hopstaken
F.A.L. van der Horst
E. Michielsen
L. Smeets
M. van Wijk
H. Westerhof
M. Zonneveld

Bijlage – versie historie, versies 1 tot en met 35

Versie 1.1

Deze versie bevatte een slechts beperkt aantal uitbreidingen, ten behoeve van de registratie van cervix-cytologie bepalingen in het kader van bevolkingsonderzoek. Van deze versie zijn slechts de wijzigingen gepubliceerd.

(Totalen: 63 aanvraagcodes, 398 beide, 208 uitslagcodes).

Versie 1.2

Dit is een interne versie, nooit gepubliceerd.

Versie 1.3

In deze versie, de eerste complete nieuwe uitgave sinds de oorspronkelijke, is een groot aantal bepalingen toegevoegd, met name in het gebied van antistoffen. Er is een kolom versienummer toegevoegd, waaraan is te zien welke bepalingen in welke versie zijn geïntroduceerd.

Wanneer in de versiekolom de letter M staat vermeld, betreft het een kleine, veelal tekstuele wijziging.

(Totalen: 70 aanvraagcodes, 729 beide, 252 uitslagcodes).

Versie 1.4

Deze versie bevat opnieuw enkele correcties, alsmede een groot aantal uitbreidingen rond uitslagen van antigenen en antistoffen bij bloedgroepen. De uitbreidingen in deze versie hebben in de tabel versiecode 4.

Versie 1.5, mei 2000

Hierin zijn ongeveer 130 codes toegevoegd en diverse wijzigingen aangebracht. Een gedetailleerde toelichting is gepubliceerd bij versie 1.5 en opgenomen als helptekst in het labcode-zoek programma.

Versie 1.6, mei 2002

Hierin zijn ruim 20 codes gemuteerd (de omschrijving), 4 codes vervallen, 2 codes van een andere code voorzien en 52 nieuwe codes toegevoegd. De inhoudelijke toelichting bij deze versie is beschikbaar in het labcode-zoek programma.

Versie 1.7, december 2003

In versie 1.7. zijn 75 bepalingen toegevoegd, 20 bepalingen gewijzigd en 1 bepaling vervallen. Een gedetailleerd document over de wijzigingen is beschikbaar in het labcode zoek programma. De labcode tabel wordt in het volgende jaar geïntegreerd met de nieuwe tabel 'codes diagnostische bepalingen'. Enkele bepalingen rond lichamenlijk onderzoek zijn naar die nieuwe tabel verhuisd. Alle bepalingen hebben een uniek nummer gekregen, wat voortaan de bepalingen uniek identificeert (daarnaast blijven de memo-codes ook uniek).

Versie 8, juni 2005

De versie 8 kent 23 nieuwe codes, 42 code wijzigingen en 4 vervallen codes. (Deze 4 zijn inhoudelijk wijzigingen, maar hier is de memo-code gewijzigd, zodat dit is opgelost door de oude code te laten vervallen en een nieuwe op te nemen). Het grote aantal wijzigingen komt doordat een flink aantal kweekaanvragen nu ook als uitslag te gebruiken is. Gedetailleerde De samenvoeging met de tabel 'Codes Diagnostische Bepalingen' is gerealiseerd. Om die reden is een flink aantal nieuwe velden aan de tabel toegevoegd.

In het tegelijk met versie 8 uitgeleverde 'Viewer' programma zijn deze velden al aanwezig, maar de viewer bevat in deze uitlevering nog uitsluitend Labcode bepalingen. Met deze versie is de voorloop-1 in het versienummer vervallen en spreken we over versie 8 i.p.v. 1.8.

Versie 9, september 2006

Deze versie kent 47 nieuwe bepalingen, een groot aantal (kleine, tekstuele) wijzigingen en 1 vervallen bepaling. Gedetailleerde informatie hierover vindt u in het document dat de vernieuwingen in versie 9 beschrijft. Bij de bepalingen rond de urine-sticks zijn voor het eerst antwoordcategorieën toegevoegd, zodat niet alleen de bepaling, maar ook de uitslag gestandaardiseerd kan worden afgehandeld. Om het gebruik van het Probleem georiënteerd labaanvraagformulier te vergemakkelijken is een viertal cascade aanvragen toegevoegd die afkomstig zijn van dit formulier.

Tegelijk met de nieuwe labcodetabel is ook een nieuwe versie van de tabel codes Diagnostische bepalingen meegeleverd.

Versie 10, oktober 2007

Deze versie kent ruim 225 nieuwe bepalingen, hetgeen in belangrijke mate veroorzaakt wordt door het opnemen van een groot aantal bepalingen rond de beeldvormende diagnostiek. Labcodes en codes diagnostische bepalingen zijn als één tabel uitgeleverd. Er zijn 22 nieuwe labbepalingen, waarbij de nieuwe immunologische testen voor het aantonen van infecties een belangrijke rol spelen.

Versie 11, juli 2008

Deze versie bevat 265 nieuwe bepalingen, alsmede enige tientallen wijzigingen. Een belangrijk deel van de nieuwe bepalingen betreft een 180-tal huidtesten voor allergie. Vanaf deze versie is de update frequentie verhoogd.

Versie 12, februari 2009

In deze update zijn 33 nieuwe bepalingen opgenomen, 3 bepalingen vervallen, en ongeveer 200 kleine wijzigingen aangebracht in de redactie en/of de antwoordmogelijkheden van de bepalingen.

Versie 13, oktober 2009

Deze versie omvat 38 nieuwe labbepalingen, een aantal tekstuele aanpassingen, en een 14 tal diagnostische bepalingen, waaronder een aantal gestructureerde vragenlijsten.

Versie 14, april 2010

Deze versie omvat 48 nieuwe diagnostische bepalingen, vooral rond de ouderenzorg, en 18 nieuwe labbepalingen n.a.v. aanvragen vanuit het veld. Tevens zijn er 26 bepalingen gewijzigd, waaronder vier waarvan de memocode is aangepast (hierbij is de oude vervallen en een nieuwe code met de correcte memocode aangemaakt).

Versie 15, november 2010

In deze versie is een fors aantal nieuwe bepalingen opgenomen (163). Deze zijn het resultaat van aanvragen uit het veld: een flink aantal laboratorium bepalingen, extra bepalingen rondom de zorg voor ouderen en het risico op hart- en vaatziekten (diverse diagnostische bepalingen).

Ook is er weer een flink aantal wijzigingen, maar de overgrote meerderheid daarvan is slechts van tekstuele aard, en/of technische aard zoals aanpassing van de relevantie/selectiegraad bij scopieën en echografieën en de hoofdaanvraag ingevuld bij uitslagcodes zoals bloedgroepen.

Versie 16, juni 2011

Opnieuw een grote update: 238 nieuwe bepalingen, 112 gewijzigde. Deze versie bevat o.a. de nieuwe structuur van glucose bepalingen, flinke uitbreiding van testen immuuglobulinen en steroïdprofiel. Voor de diagnostische bepalingen zijn bepalingen opgenomen rond hartfalen,

ziektelast COPD, hoofdbehandelaarschap, en meer. Voor precieze informatie verwijzen we naar het document 'nieuw in versie 16'.

Versie 17, januari 2012

Deze update omvat 50 nieuwe bepalingen, 26 gewijzigde. Bij de diagnostische bepalingen gaat het om zaken rond Hartfalen, Cardio-Vasculair Risico Management (CVRM), en incontinentie voor urine. Bij de laboratoriumbepalingen gaat het om diverse vragen die vanuit de praktijk zijn gesteld. Zie het document 'nieuw in versie 17'.

Versie 18, oktober 2012

Deze versie bevat 46 nieuwe bepalingen, een 70-tal wijzigingen (met name tekstueel van aard), alsmede een 10tal vervallen bepalingen. Een belangrijke wijziging is de manier waarop het gebruik van insuline-preparaten kan worden vastgelegd.

Versie 19, juli 2013

Deze versie bevat 102 nieuwe bepalingen en 30 wijzigingen. Er is een groot aantal bepalingen toegevoegd op het gebied van DNA-bepalingen van verwekkers van SOA's (PCR-testen), alsmede aanvullende vragenlijsten rond Astma/COPD.

Versie 20, december 2013

Deze versie bevat 51 nieuwe bepalingen en 319 wijzigingen. Het grote aantal wijzigingen is veroorzaakt door tekstuele aanpassingen van de omschrijvingen. De woorden as. en kwant. worden zo veel mogelijk voluit geschreven (o.a. om verwarring met ag. te voorkomen) en bij IgG, IgM, etc. bepalingen is de toevoeging as. weggehaald.

Versie 21, juli 2014

Deze versie bevat 89 nieuwe en 51 gewijzigde bepalingen. Wijzigingen zijn veelal relatief kleine tekstuele aanpassingen, maar ook zijn keuzelijstjes gewijzigd bij 'Reden geen geregelde zorg'. Er is een start gemaakt met fysiotherapie-vragenlijsten, en er is een flinke set laboratoriumbepalingen toegevoegd rond de diagnostiek van virussen en bacteriën met behulp van RNA/DNA versterkingstechnieken.

Versie 22, januari 2015

Deze versie bevat 34 nieuwe en 16 gewijzigde bepalingen. Ook hier een aantal diagnostische scorelijsten, alsmede de nieuwe werkwijze voor het registreren van programmatische zorg binnen de ketenzorg.

Versie 23, juli 2015

Deze versie bevat 67 nieuwe en 43 gewijzigde bepalingen. Het betreft diverse laboratoriumbepalingen, aangevraagd vanuit het veld, en diverse diagnostische bepalingen, deels het resultaat van ontwikkelingen in de NHG-Standaarden.

Versie 24, december 2015

Deze versie bevat 26 nieuwe en 13 gewijzigde bepalingen. Het betreft een aantal laboratoriumbepalingen, alsmede diagnostische bepalingen rond longfunctietesten en acute zorg.

Versie 25, augustus 2016

Deze versie bevat 59 nieuwe, 15 gewijzigde en 6 vervallen bepalingen. In deze versie zijn zowel nieuwe laboratoriumbepalingen (o.a. zikavirus) als algemene diagnostische bepalingen (o.a. ziektelastmeter COPD, Ramadan) verwerkt. Daarnaast is een set toegevoegd van 'Point-of-care'-testen. Na de originele publicatie van 21-7-2016 is een versie met enkele kleine correcties gepubliceerd op 3-8-2016.

Versie 26, januari 2017

In deze versie zijn 80 nieuwe en 45 gewijzigde bepalingen opgenomen. Belangrijke uitbreidingen of wijzigingen zijn: de uitslagbepalingen van de leukocytendifferentiatie zijn geactualiseerd voor het gebruik van de absolute bepalingen (naast de 'oude' percentage bepalingen), de groep antistofbepalingen voor allergenen is flink uitgebreid, diverse nieuwe geneesmiddelspiegels en tenslotte is een negental 'Point-of-care' bepalingen toegevoegd. Een belangrijke uitbreiding en wijziging is de registratie van hoofdbehandelaar, controlebeleid, en behandeling via ketenzorg voor vijftien chronische aandoeningen.

Versie 27, juni 2017

Deze versie kent 27 gewijzigde en 38 nieuwe bepalingen. Nieuw zijn o.a. een set POC-testen en diverse vragenlijsten. Tevens werd hoofdbehandelaar en controlebeleid chronische zorg geïntroduceerd.

Versie 28, december 2017

Deze versie telt 39 nieuwe bepalingen, 14 gewijzigde, alsmede één vervallen. Bij de nieuwe bepalingen is een set rond de niersteen-analyse, diverse overige laboratoriumbepalingen, ketenzorgbepalingen rond dementie en wederom enkele vragenlijsten (3IQ, GARS4 en MPG).

Versie 29, juli 2018

De versie heeft 19 nieuwe bepalingen, 23 gewijzigde en 1 vervallen. Deze versie biedt ondersteuning voor de nieuwe richtlijn Diabetische retinopathie, de nieuwe NHG Standaard nierschade en diverse overige wijzigingen en aanvullingen.

Versie 30, februari 2019

Deze versie kent 14 nieuwe en 53 gewijzigde bepalingen. O.a. bepalingen rond slaap-apneu onderzoek, en vele tekstuele wijzigingen, waaronder de spelling van kreatinine veranderd naar creatinine.

Versie 31, juli 2019

Deze versie heeft 28 nieuwe en 6 gewijzigde bepalingen, alsmede 1 vervallen. Belangrijke onderwerpen zijn de ondersteuning voor de nieuwe CVRM richtlijn 2019, alsmede bepalingen rond wondzorg.

Versie 32, januari 2020

Deze versie heeft 17 nieuwe bepalingen, o.a. rond ADHD en pneumokokkenvaccinatie, en 9 kleine wijzigingen.

Versie 33, maart 2020

Dit is een tussentijdse versie in verband met de grote uitbraak van het nieuwe Corona / SARS-CoV-2 virus. Er zijn slechts drie nieuwe bepalingen opgenomen, alle drie met betrekking tot dit virus.

Versie 34, juni 2020

Ook dit is een tussentijdse versie in verband met bepalingen rond het Corona/SARS-CoV-2 virus. Er zijn vier nieuwe serologische bepalingen opgenomen.

Versie 35, December 2020

Dit is een reguliere update met een beperkt aantal nieuwe labbepalingen, en een aantal nieuwe en gewijzigde diagnostische bepalingen (o.a. rond roken en astma/copd). Ook worden voor het eerst een flink aantal bepalingen (56) aangekondigd als 'komen te vervallen'. Deze worden zonder tegenbericht in de volgende versie op 'vervallen' gezet.